

VI.

Akademiske Beneficier og Legater.

Til Alumnus af Kommunitetet og Regensen har det theologiske Fakultet i 1837 udnævnt efternævnte Studerende:

Den 23de Maj, a. til Bolig paa Regensen:

Baadstrup, J. A.	Krøyer, H. (som privilegeret	Næblerød, C. C.
Breinholm, A. A.	Islander tillige udnævnt til	Rømer, D. H.
Dybdahl, P. C.	Alumnus af Kommunitetet.	Steenstrup, J. J. C.
Gjølby, N. B.	Langhoff, C.	Sveistrup, H.

b. til Kommunitetet:

i 3die Grad 16:	Fogh, L. F. B.	Jørgensen, C. F.
Bergenshammer, C. B. K.	Hassing, M. M.	Lakjer, L. C.
Binger, H.	Henrichsen, J. L.	Lieberg, A. C.
Dahlerup, H. B.	Jacobsen, J. B. C.	Lunddahl, A. P.
Djorup, F. C.	Jensenius, J. L.	Mønster, C. C.
From, N. H.	Kampheverer, B. C.	Risom, C. M. G.
Gad, D. C. L.	Melchior, C. J.	Roth, H.
Jacobsen, J. C.	Müller, C. C.	Schøler, B.
Kaarsberg, A. J.	Nielsen, J.	Slamberg, H. C.
Listov, A. L. C.	Qvistgaard, C.	Stochholm, D. G.
Monrad, C. H.	Qvistgaard, J. L.	Vad, M.
Silfverberg, C. C. B.	Rohde, J. P.	Dröleff, C. C. B.
Stub, C. F.	Steenstrup, C. C.	
Sundby, C. C.	Vinther, G. H.	Philolog:
Sotoft, C.	Vorm, N. L.	Wiehe, B. F.

i 1ste Grad 24:

	Theologer:	Jurister:
i 2den Grad 20:	Albrechtsen, N. B. B.	Eyermann, C.
Bendix, P. B.	Dehlholm, L. C.	Hummel, B. D. F.
Brix, J. B.	Fibiger, P. N.	Lægestuderende:
Buhl, P.	Hansen, L.	Mathiesen, N. C.
Christensen, C. L.	Heramb, L. J. C.	Nielsen, B.
Ebbesen, H. C. B.	Jermiin, H. C.	Delamundt, C. B.

Til de ledige 20 Pladser i Kommunitetets anden Grad konkurrerede 27, til de 24 i nederste Grad 116 Ansøgere, nemlig:

Theologer	. 85, hvoraf udnævntes 18,
Jurister	. 6, — — 2,

Lægestuderende 18, hvoraf udnævntes 3,
 Philologer . 4, — — 1,
 Polyteknikere 1, Candidati art. & Philologiæ 2.

Af de 92 som ikke kunde komme i Betragtning forundtes, efter Fakultetets Indstilling, 16 Gratialer paa 20 Rbd., nemlig 12 Theologer, 1 Philolog, 1 Jurist og 2 Lægevidenskab Studerende.

I Efteraaret udnævntes

a. til Regensalummer:

Albrechtsen, N. B. B.	Nielsen, B.	Som Privilegerede.
Dehlholm, L. C.	Risom, C. T.	α Frederiksborgensere:
Drejer, S.	Roth, H.	Børre, C.
Hansen, L.	Scholer, B.	Jørgensen, C. T.
Heramb, L. J. C.	Slamberg, H. C.	β Islændere:
Hummel, B. D. F.	Stochholm, D. G.	Arnesen, H.
Jermiin, H. C.	Tad, M.	Johnsen, L.
Jørgensen, C. F.	Trsleff, C. S. B.	Paulsen, D.
Lakjer, L. C.		Thomsen, G.
Lunddahl, A. P.		De 6 sidstnævnte erholdt
Mønster, C. C.		tillige Kommunitetet.

b. til Kommunitetsalummer:

i 3die Grad, 10:	Langhoff, C. E. C.	Nielsen, J. G. R.
Børresen, G. G.	Licht, H. H.	Prangen, F.
Frotlich, C. F.	Næblerød, C. S.	Schrøder, P. U.
Gjølring, M.	Dchsner, J. J.	Warming, D. L. C. U.
Hagerup, C.	Reinhardt, C. E. T.	Weiss, C. F.
Hallager, L. N.	Steenstrup, J.	Drbech, H. P.
Læsøe, C. F.	Sveistrup, H.	
Morch, M.	Vedege, P. H.	Philolog:
Thomsen, H. B.	Zimmermann, H. P.	Lyngbye, C. U.
Toldertund, J. F.		
Voltelen, C. J.		Jurister:

i 1ste Grad, 24:

	Theologer:	Alberti, C. C.
i 2den Grad, 18:	Balsløv, S. L.	Arnesen, P.
Baadstrup, J. A.	Blicher, D. N.	
Breinholm, A. A.	Boisen, P. D.	Lægestuderende:
Chievitz, J. C.	Boysen, J. E. J.	Bohse, C. C.
Drejer, S.	Jermiin, H.	Beamsen, P. A. F.
Duurloo, H. P.	Jürgensen, F. H.	Maddvig, P. A.
Dybdahl, P. C. A.	Kampmann, C.	Pedersen, R. F.
Gjølbye, N. B.	Kielsen, C. T.	
Hansen, Niels.	Lange, H. L.	Kand. Philos.
Hansen, Niis.	Laurberg, D. M.	Brodersen, B. D.

Om de ledige 24 Pladser i Kommunitetets nederste Grad vare indkomne 124 Ansøgninger, nemlig

fra Theologer .	72,	hvoraf	udnævntes	16,
— Jurister .	6,	—	—	2,
— Lægestuderende	21,	—	—	4,
— Philologer .	3,	—	—	1,
— Polyteknikere	1,	—	—	=
— Kandd. Philos.	21,	—	—	1.
	124,			24.

de øvrige 100 maatte forbigaaes, af hvilke dog de 20 tildeles hver et Gratiale af ovennævnte Størrelse. Til saadanne Understøttelser var altsaa i hele Aaret anvendt en Sum af 720 Rbd.

Foruden de Anførte, have nogle islandske Studerende efter Ansøgninger til Direktionen i Efteraaret erholdt det saakaldte dobbelte Kommunitet, eller Kommunitetsstipendiets øverste Grad extraordinært. Denne Understøttelse blev tidligere tilstaaet de fleste Islændere som ansøgte derom, ifølge den ved den kongelige Resolution af 14de Decbr. 1832 (se akad. Tid. II, 177 fg.) dertil givne Bemyndigelse, men i de sidste Aar har man paa Grund af den store Konkurrence blandt de Studerende ialmindelighed betydeligen indskrænket samme. Af 11 der saaledes havde søgt dels om Forlængelse af dette tidligere tilstaaede Beneficium, dels om nu først at erholde samme, blev Forlængelse paa 1 Aar tilstaaet de Studerende E. D. Briem, H. Johnsen, J. Petersen og J. Halvorsen, og Beneficiet blev (for 1 Aar) tilstaaet den ene M. Hakonsen. De øvrige 6 blev det afflaet. Ved denne Lejlighed kan iøvrigt mærkes Direktionens Skrivelse af 30 Decb. 1837, hvorved er antaget, at en Student som var fød paa Island, men i flere Aar forinden hans Dimission havde opholdt sig her i Staden, ikke kunde, hvorom han havde ansøgt, som Privilegeret tillægges Kommunitetsstipendiet umiddelbart efter Examen Artium.

Endelig er af Kommunitetets Kasse, ved kongelig Resolution af 28de Oktober paa en af Direktionen nedlagt allerunderdanigst Foresøgning, bevilget Mag. Art. P. B. Becker, der befinder sig paa en Udenlandsrejse, en Understøttelse af 200 Rbd. Sedler til Rejsens Fortsættelse.

Paa Valkendorffs Kollegium ere i dette Aar ingen ny Alumner udnævnte, idet Konfistorium, efter et Forlag fra Eforus, bifaldt, at Pladserne paa dette Kollegium, der siden Aaret 1820 have oversteget det fundatsmæssige Antal af 16, indskrænkes til dette Antal, saaledes at, foruden en pensioneret Landmaaler, hvem en Plads er reserveret men som oppebærer Stipendiet uden at benytte Boligen, ikkun 15 paa Kollegiet nyde Stipendiet; den ledige Bolig overlodes derhos, indtil Efteraaret, til den sidstsvarende Inspektør ved Kollegiet, hvis Tid var udløben, mod at han til den Tid førte Opsigt med Bibliotheket, m. m. Iøvrigt blev ved en Direktionskrivelse af 14de November bestemt, at den Professorene efter Kollegiets Fundats tilkommende aarlige Distributs, paa hvilken de i Aaret 1820 indtil videre have renonceret, fremdeles ikke skal udbetales saalænge indtil Kollegiet kommer i en bedre økonomisk Forfatning.

Til Alumner paa Borks Kollegium har Konfistorium udnævnt:

- den 17de Maj Kand. Polytekn. B. Rothe,
- 12te Juli Kand. Theol. Knudsen,
- 27de Sept. Kand. Theol. D. E. L. Gad,

den 20de Decbr. Studios. Philos. J. E. L. Trojel,
 Studios. Theol. L. E. Hansen (hidtil paa Valkendorffs
 Kollegium, Ripenser),
 Studios. Polytekn. K. J. Simesen.

Ved en kongl. Resol. af 2den Maj, paa en af Direktionen nedlagt allerunderdanigst Foresøilling, blev det allernaadigst tilladt de tvende Alumner Kand. Theol. og Underbibliothekar P. G. Thorsen og Kand. Theol. D. G. Monrad at beholde Plads paa Kollegiet i fulde 5 Aar fra Indtrædelsen at regne, uden Afkortning af den Tid de tidligere have ligget paa et andet Kollegium. Bemeldte tvende Alumner bleve udnævnte til Kollegiet respektive under 26de Juni 1833 og 8de April 1835.

Paa Ehlers' Kollegium ere udnævnte til Alumner:

16de Aug. Kand. Theol. J. Paludan-Müller, ved Kammerherre Grev Knuths, af Konsistorium stadfæstede, Valg. Fratraadte kort efter Kollegiet, da han blev konstitueret som Lærer ved Sorø Akademi's Skole.

23de Aug. Kand. Theol. J. P. Böttiger, } valgte af Konsistorium efter
 20de Decbr. Studios. Philos. P. L. Trojel, } Statsraad Drsteds Forslag.

Jøvrigt maa mærkes Direktionens ovennævnte Skrivelse, ved hvilken, hvad Ehlers' Kollegium angaaer, blev bestemt, at Professorenes Distributs, der hidtil kun har været udbetalt med Halvdelen af dens fundatsmæssige Størelse, med Hensyn til hvad i den kongelige Resolution af 12te Juni 1837 er bestemt, saalænge indtil Kollegiet kommer i en bedre økonomisk Forsatning skal vedblive at indskrænkes til samme Beløb som hidtil.

At Kollegiets Bygning i dette Aar har erholdt en betydelig Forbedring og Udvidelse, hvorved det nu kan optage 8 andre Alumner, skal strax nedenfor udførligere blive omtalt.

Under 7de Juni har Konsistorium udnævnt til at nyde hver en Portion af det Thottske Rejsestipendium polyteknisk Kandidat E. D. Ehlers og Kand. Medic. Kayser (der allerede i længere Tid har rejst paa andre Legater). Ligeledes under 20de Decbr. ovennævnte Kandidat Ehlers til at nyde det Ehlerske Rejsestipendium.

Med Hensyn til nysnævnte Thottske Stipendium bemærkes, at Universitetsdirektionen i Skrivelse til Konsistorium af 2de Februar har yttret, at Den, efter at have brevvexlet med det danske Kancelli i Anledning af Kandidat i Polyteknik og Pharmaci Hagens Ansøgning om, skjønt ikke Student, at maatte konkurrere om bemeldte Rejsestipendium, ikke skjønner rettere, end at Udtrykkene i Stipendiets Fundats ubelufte Enhver der ej har akademisk Borgerret fra at nyde Legatet.

I Aaret 1837 er første Gang efter et længere Tidsrum's Hvile bleven uddelt et for islandsk Studerende bestemt Legat bestaaende i Kjøbesummen for en til saadan Bestemmelse legeret Gaard (Aas) i Djord's Sysel, hvilken Kapital indtil Dato indstaaer, tilligemed Besfestad Skoles Midler, i den kongelige islandsk Jordbogs-kasse. Legatet — der efter Fundatsen skal tilfalde en Studerende fra Holum Skole som studerer udenlands, hvorved maa antages at være ment udenfor Island — har ikke været uddelt siden Aaret 1822, og Renten var saaledes for Tidsrummet 1ste Aug. 1822—31te December 1836 opvoret til et Beløb af 152 Rbd. 72 Sk. Sølv, der nu efter det kongl.

Rentekammers Foranstaltning blev udbetalt til 4 af Konsistorium udnævnte islandske Studerende.

Med Eforierne for de forskjellige Legater ere i 1837 foregaaede følgende Forandringer.

Efterat Statsraad Hornemann havde frasagt sig de ham hidtil overdragne Eforier, har Konsistorium under 22de Februar udnævnt:

- til Eforus for det Fossiske Legat Professor Scheel,
- — — Scheelske Legat Professor Larsen,
- — — Grisiske Legat Konferentsraad Engelstoft,
- — — Bartholinske Legat Prof. Reinhardt.

Fremdeles under 5te April, da ligeledes Statsraad Drsted ønskede sig fritaget for nogle af de ham overdragne Eforier:

- til Eforus for det Rosenkrantziske Legat Prof. Scharling,
- — — de Juirenske Legater Statsraad Bang,
- — — Hoppnerske Legater Prof. Larsen,
- — — det Frisiske Legat Prof. Reinhardt.

Endelig blev Eforiet for det Clertske Legat (til Universitetsbibliotheket, endnu ikke, saavidt vides, traadt i Kraft), hvilket Konferentsraad Verlauff erklærede at ville nedlægge, af Konsistorium under 7de Juni overdraget til Prof. Reinhardt.

Til som Patron at forestaae det ovennævnte Scheelske Legat har Landsoverretsprokurator Skeel meldt sig som nærmest berettiget, og som saadan overtaget Patronatet.

Et af de tre til Fribolig og Underholdning for Studerende bestemte Kollegier, det ovenomtalte Ehlers' Kollegium, har i 1837 modtaget en saadan Udvidelse af sin Bygning, i Forbindelse med andre Forbedringer, at det nu er istand til at optage, foruden de fundatsmæssige 16, endvidere 8, ialt altsaa 24 Alumner.

Kollegiets øverste Etage var nemlig hidtil optaget af to store Sale, der forhen havde været benyttede, den ene som Bibliothek, den anden som Lokale for Alumnernes Disputereøvelser m. m., men i den senere Tid — efterat sidstnævnte Dvælsere vare opførte og Bibliotheket fulgt, se Engelstofts „Efterretninger“ S. 270-73. — begge som Auditorier. Da disse Sale nu efter Universitetsbygningens Fuldbærelse ikke længere hertil vare fornødne, blev det foreslaaet at anvende dem, tilligemed en Del af det meget vidtløftige og overflødige Trapperum mellem samme, til 4 Lejligheder hver paa et Værelse med Sovekammer, for En, og 2 lignende Lejligheder hver til to Alumner, ialt 8 ny Alumner, samt derhos, til Forebyggelse af Træk og Jugtighed i de andre Etager, at forsyne Portrummet med en Mellemport ud til Gaarden, samt med Plankegulv. Bekostningen ved disse Arbejder, som efter de af Statsraad Koch affattede Dverslag vilde opløbe til omtrent 2500 Rbd., blev foreslaaet at maatte saaledes udredes, at de 2000 Rbd. skulde forstrækkes af Kommunitetet som et rentefrit Laan, der skulde afbetales af Kollegiet med 200 Rbd. aarlig i 10 Aar, men de 500 Rbd. tilskydes af Universitetet, hvilket var i Overensstemmelse med den kongelige Resolution af 7de Januar 1823*), der havde paalagt Universitetet, som Godtgjørelse for den samme for 10 Aar indtil 1ste Decbr. 1832 — efter hvilken Tid Universitetet alene havde betalt 100 Rbd. aarlig i

*) Se anf. St. og akad. Tidb. II, 87.

Leje — indrømmede fri Benyttelse af Auditorierne, i sin Tid at bekoste deres Indretning til Bolig for fire Alummer*). Det fandtes imidlertid nu, med Hensyn til Universitetets ringe økonomiske Forfatning, mere hensigtsmæssigt at paalægge Kommunitetet, hvis Djemed netop er Studerendes Understøttelse, denne Hjælp, saameget mere som Udredelsen af samme fra Universitetet dog vilde have virket tilbage paa Kommunitetet, der ifølge den kongelige Resolution af 25de Noobr. 1836 i en Række af Aar har at udrede et vist aarligt Bidrag til Universitetet. Hvad angaaer de 2000 Rbd., da vilde det fra Kommunitetets Side være en ubetydelig Dpoffrelse at undvære Renten af denne Sum indtil det Hele var tilbagebetalt, og den foreslaaede Tilbagebetaling i 10 Aar af Kollegiets Indtægter kunde meget let skee, alene ved i lige saa lang Tid at udsætte at forege Alumnernes aarlige Distributs til det dem af Fundator oprindelig tiltænkte Beløb, hvilken Forøgelse ellers nu kunde have fundet Sted; men det blev herved bemærket, at den fulde fundatsmæssige Distributs ingensinde havde fundet Sted, da Fundator ikke efterlod sig saa stor en Kapital som han havde haft ifinde, at, da siden Kapitalerne just vare saaledes opvoredede at fuld Distributs kunde begynde, indtraf Ildbranden 1728, efter hvilken Bygningens Gjenopførelse slugte saa stor en Del af Kapitalen, at Alumnene aldrig senere erholdt den fulde Rente, undertiden endog Slet intet, f. Ex. efterat Dmskrivningen i 1818 var foretaget indtil 1823, hvorefter først igjen begyndte nogen Distributs, der senere er vorret til 30 Rbd. for hver Alumnus, eller tre Sjerdedele af det Fundatsmæssige; at desuden vel den fulde Distributs til Alumnene nu havde kunnet begynde, men ikke tillige den for Eforus og Professorerne; at Alumnene siden 1823, da Bibliotheket blev solgt, havde nydt Godt af de derfor udbragte 500 Rbd.; endelig at Forøgelsen af Alumnernes Antal netop laae i Fundatsens Aand, der hertil havde bestemt en egen Kapital.

Efterat Direktionen i Henhold til Foransførte var indgaaet med allerunderdanigst Forestilling, behagede det Hans Majestæt Kongen under 12te Juni 1837 allernaadigst at bifalde:

at den øverste Etage i Ehlers' Kollegiums Bygning, efter en Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt Plan, maatte indrettes til Bolig for 8 Alummer, og Bygningen gives de øvrige ovenfor anførte Forbedringer, samt hertil anvendes et Beløb af 2500 Rbd. Sølvs, hvoraf Kommunitetet tilskyder de 500, og forstrækker de øvrige 2000 Rbd. som et rentefrit Laan, der af Kollegiet bliver at tilbagebetale i 10 paa hinanden følgende Aar, første Gang i Aaret 1838, med et Afdrag af 200 Rbd. aarlig.

Efter Indberetning fra Konsistorium var Bygningsforandringen ved Aarets Udgang fuldført for den bevilgede Sum.

Et andet af Universitetets meget betydelige Legater, det Lassonske, har i 1837, efter at være ved uheldige Omstændigheder formindsket til Halvdelen af dets tidligere Beløb, erholdt en temporær Indskrænkning i sin Virksomhed, tilligemed nogle andre forandrede Bestemmelser. De nærmere Omstændigheder herved vare følgende:

Ved Fundats af 16de Juni 1713, allernaadigst konfirmeret under 19de Marts 1714, blev af afgangne Justitsraad og Højesteretsassessor Lic. Juris Peder Lassons efterladte Midler oprettet et Legat af 12,333 Rdlr. 2 Mk. i Kroner til tvende eller flere studerende

*) Se anf. St.

Personers Hjelp, deres Studeringer dermed paa fremmede Akademier at fortsætte, og ved Fundats af samme Dato, allernaadigst konfirmeret under 14de Marts 1714, ligeledes et Legat af 430 Rdlr. Kroner til en skikkelig Persons Underholdning fra Randers Skole. Efter Justitsraad Lassons Konceptfundation — som findes i Hoffmanns „Efterretninger om de af P. Lasson stiftede Legater“ Kbhvn. 1753 S. 53 — paa hvilken iøvrigt Fundatserne ere grundede, skulde Kapitalerne have været afgivne til Konsistorium ved Københavns Universitet, og Renten igjen af samme været udbetalt til den af Fundators Slægtninge som havde den højeste akademiske Grad eller den tidligst havde erhvervet, hvilken under Navn af Dverdirektor skulde have den øverste Bestyrelse af Legaterne. Da Konsistorium efter de med samme i Aaret 1707 indledede Forhandlinger ikke vilde modtage Legaterne, blandt andet fordi det „ikke ved nogen Fundation kunde lade sig forbinde til Nogens Dverdirektion“, blev en anden Foranstaltning truffen, hvorefter Dverdirektoren skulde selv have den umiddelbare Administration af Kapitalerne, hvorimod Biskoppen over Sjællands Stift og den øverste Borgemeester i København bleve formaaede til at overtage Inspektionen med ham, i hvilken Henseende det dog i begge Fundationer (§ 10 af den første og § 6 af den anden) udtrykkelig blev fastsat, at „Dverdirektor og hans Arvinger til Kapitalen blive ansvarlige i alle Maader, og Inspektors eller deres Arvinger for alt Ansvar til den aldeles ere fri og forskaanede.“ Inspektionen over Legaterne blev derefter ogsaa virkelig overtaget af daværende Biskop Christen Worm og Borgemeester Anders Jacobsen, men da senere Biskop Hersleb og Etatsraad Lorm havde andraget, at de af flere Grunde ikke kunde føre Inspektionen over det Lassonske Rejsestipendium, isærdeleshed fordi Inspektors havde at examinere den Kandidat som til Legatet blev udnævnt, og denne Examinations, da Kandidaterne for det meste profiterede Jura eller Philosophi, syntes „bedre at passe sig til Konsistorium“, bleve de ved allerhøjeste Reskript af 4de Maj 1753 for Eftertiden allernaadigst befriede for Inspektionen, og denne overdragen til Rector universitatis og den første Professor i det Fakultet „som den Rejsende agtede at profitere.“ Senere bleve Rector og Professorer og deres Efterkommere i Fremtiden, ved allerhøjeste Reskript af 21de September 1753, fritagne for alt Ansvar for Kapitalerne, dog at de „som dette Stipendii Inspektors, forsaavidt dem kan vedkomme, skulle paasee at saavel Fundationen ialmindelighed som dens 10de og 11te Artikel isærdeleshed bliver efterlevet.“ Hvad Legatet for en Discipel fra Randers Skole angaaer, da har, efter hvad af Biskop Mynster og Borgemeester Etatsraad Schæffer i en Skrivelse til Direktionen angaaende denne Sag blev yttret, samme været anseet for at være for ubetydeligt til særskilt at nævnes, og da uidentivt alt hvad der angik dette Legat har været indført i den samme Protokol som var indrettet for Rejsestipendiet, er det saaledes tilligemed sidstnævnte Legat afgivet til Konsistorium. Fornævnte Embedsmænd tilføjede, at der idetmindste ved deres Embeder aldeles ingen Efterretninger haves om det mindre Legat, eller findes Spor til at nogen af deres Formænd efter Embeds Medfør har haft noget med dette Legat at skaffe, hvorimod det af Professor Badens Universitets-Journal 2den Aargang S. 79 sees, at Konsistorium har forlangt og erholdt Gjenpart af Obligationerne, ikke alene for det Lassonske Rejsestipendium, men ogsaa for Legatet til en Discipel fra Randers lærde Skole, samt aarligent modtaget Extract af Regnskabet, og Prof. Baden tilføjer udtrykkelig: „ved denne Udfærd erkjender Konsistorium sin Inspektionsret over disse Legater, hvis Udøvelse dog er meget preker og beroer paa Vedkommendes Godtbefindende.“ Hvad imidlertid denne Professor Badens Ansørelse angaaer, da har intet derom været at finde i Konsistoriets Arkiv, ligesom det sidstnævnte allerhøjeste Reskript af 21de Septbr. 1753 heller ikke

findes indført i Konſiſtoriets Kopibog, hvorimod i Acta conſiſtorialia af 3die Oktbr. ſ. A. findes anført: „1. blev allerunderdanigſt læſt et allernaadigſt kongelig Reſkript, at Rektor og Profeforer og deres Efterkommere i Fremtiden maae være fri for alt Anſvar for de af afgangne Juſtitsraad Peder Laſſon til tvende Studenter at reiſe udenlands paa legerede Kapitaler. Dog have de, ſaavidt dem vedkommer, derhen at ſee, at Fundationen bliver efterlevet.“ Da denne Extrakt i det Hele ſtemmer med det kongelige Reſkript, alene med Undtagelſe af at der intet anføres om Konſiſtorii ſpecielle Tilſyn med Efterleviſen af §§ 10 og 11, hvilke netop handle om Kapitalernes Beſtyrelſe, og da fornævnte Reſkript ſynes at indeholde en mindre tydelig Beſtemmelſe, idet det paa den ene Side fritager Konſiſtorium for alt Anſvar for Legatets Kapitaler, og paa den anden Side alligevel paalægger ſamme at have Tilſyn med Beſtyrelſen af Kapitalerne, er det antageligt, at Konſiſtoriet paa Grund heraf alene har anſet ſig forpligtet til at paasee, at de Studerende der af Dverdirektor denominæredes, i Dverensſtemmelſe med Fundatens § 2, vare vel grundede i deres Studeringer, hvorom ogſaa beſtändig Vidneſbyrd har, efter Reſkript af 4de Maj 1753, været meddelt Vedkommende af Univerſitetets Rektor og den førſte Profefor i det Fakultet til hvilket den Denominerede henhørte. Blandt Konſiſtoriets nuværende Medlemmer kunde heller Ingen erindre at Konſiſtoriet havde haft med Legatet at beſtille, eller at Meddelelſe om Kapitalernes Udſættelſe nogenſinde var af Legaternes Dverdirektor tilſtillet ſamme, og det maa derfor antages, at Beſtyrelſen af Legaterne ſaaledes efterhaanden er overgaaet til Dverdirektor uden nogenſomhelſt Kontrol.

Efterat Direktionen, foranlediget derved at Den var kommen til Kundſkab om at Reiſeſtipendiet i nogen Tid ikke havde været uddelt, og at den ſuspenderede Amtsforvalter i Bredſtedt i det Slesvigſke, Juſtitsraad Dr. Juris Hammeleſſ, var Legaternes nuværende Dverdirektor, havde erhvervet de foreſtaaende Dplyſninger fra Konſiſtorium og fra Sjællands Biſkop og den førſte Borgemeſter i Kjøbenhavn, affordredede Den igjennem det kongelige Slesvig-holſten-lauenborgſke Kancelli fornævnte Juſtitsraad Hammeleſſ Dplyſning angaaende Beløbet af de tvende oftnævnte Legaters Kapitaler, Beſkaffenheden af de Aktiver hvori de indeſtode, og hvorvidt diſſe enten lode paa Legatet eller vare forſynede med Paategning om at tilhøre ſamme. Uagtet Juſtitsraad Hammeleſſ førſt i en afgiven Erklæring forment at han ſom Dverdirektor for de Laſſonſke Legater ikke ſtod under nogenſomhelſt Kontrol eller Inſpektion, og derfor heller ikke anſaae ſig forpligtet til at aflægge Regnſkab for Legaternes Midler, eller meddele den af Direktionen forlangte Dplyſning, afgav han dog ſenere, da Direktionen ikke kunde erkjende Rigtigheden af denne Formening, efter Paalæg af det Slesvig-holſten-lauenborgſke Kancelli, den Erklæring, at Legaternes Obligationer ikke beroede i hans Konkursmaſſe, men derimod hos forrige Hoffaſſerer Juſtitsraad Duncan her i Staden, hvem de vare betroede til Renternes Modtagelſe. Efterat det derpaa ved Brevvevling med Kongens Foged her i Staden var bragt i Erfaring, at i nysnævnte Bo beroede en Maſſe af 8,500 Rbd. Sølv i kongelige 4 p. Ct. rentebærende Obligationer, ſom af Juſtitsraad Hammeleſſ vare forſynede med en i Statsgjeldsdirektionens Bøger noteret Paategning om at være de Laſſonſke Legater tilhørende, foranledigede Direktionen, at diſſe Obligationer, efter meddelt Fuldmagt fra Juſtitsraad Hammeleſſ, — der tillige erklærede at han intet havde at erindre imod at Legaterne inddroges under Univerſitetets Beſtyrelſe, naar kun Denominationsretten ligefuldt forblev hos Dverdirektor — bleve afgivne til og foreløbigt tagne i Forvaring af Univerſitetskræſturen.

Hvad Størrelsen af de oftmeldte Legaters Kapitaler angaaer, da udgjorde, som oven anført, Rejseſtipendiet efter Fundatsen 12,333 Rdlr. 2 Mk. Kroner, og Legatet til en Discipel fra Randers Skole efter Fundatsen 430 Rdlr. Kroner, men begge vare efterhaanden ved Dplag bleve anſeligen forøgede, hvilket navnlig om ſidſtnevnte Legat udtrykkelig er bemærket i Hoffmanns ovennævnte Skrift S. 79 i Noten. Efter tvende af Universitetets Ræſtor til Direktionen indſendte, ved Obligationerne forefundne, Extrakter af Legaternes Regnskaber for Aarene 1809 og 1810, udgjorde Rejseſtipendiets Kapital ved Udgangen af ſidſtnevnte Aar 15,938 Rdlr. 24 Sk. i 4 pCt. rentebærende kongelige Obligationer, herunder indbefattet et Beløb af 885 Rdlr. 40 Sk. hvis Renter efter Fundatsen tilfaldt Dverdirektoren, ligesom Legatet for en Depositurus fra Randers Skole havde en Kapital af 1059 Rdlr. 78 Sk., foruden 31 Rdlr. 84 Sk. hvoraf Renten ligeledes tilfaldt Dverdirektoren, ſaa at begge Legater i det Hele havde en Kapital af 17,029 Rdlr. 90 Sk. Da nu, ſom ovenfor anført, kun 8,500 Rdd. Solv i kongelige Obligationer vare forefundne, og det af vedkommende Kurator i Juſtitsraad Hammeleffs Konkursbo var bevidnet, at ingen andre Effekter diſſe Legater vedkommende befandtes i bemeldte Bo, ligesom og at Kvitteringen fra Juſtitsraad Duncan kun lød paa ſidſtnevnte Beløb, er det heraf klart, at idetmindſte Forſkjellen mellem de anførte Summer, eller 8,529 Rdd. 90 Sk., alſaa over Haloparten af Legaternes Kapitaler, maatte anſees tabte, og at dette Tab maatte blive pro quota at fordele paa begge Legaterne, efterſom de tilbageblevne Obligationer vare paategnede at tilhøre de Lassonſke Legater ialmindelighed. For nu at ſikre den tilbageblevne Del af Kapitalerne og betrygge deres fundatſmæssige Anvendelse, og da derhos i ethvert Tilfælde den nuværende Dverdirektors vitterlige Uvederheftighed gjorde ham uſikket til at vedblive Legatkapitalernes Beſtyrelſe, ſjønne Direktionen ikke rettere, end at det, ſaaledes ſom tidligere af Konſistorium var foreſlaaet, vilde være meſt henſigtsmæssigt, og derhos ſtemmende med ſelve Fundatſerne, iſærdeleshed med Legators oprindelige Koncepter til diſſe, at Beſtyrelſen af Legaternes Kapitaler og diſſes Frugtbargjørelſe overtoges af Universitetſkvæſturen, medens derimod Denominationsretten forblev hos den af den Lassonſke Familie ſom dertil var fundatſmæssigen kvalificeret.

Direktionen indhente i denne Anledning det kongelige danſke Kancelli's Betænkning, i hvilken bemeldte Kollegium yttrede, at ikke alene den omtalte Foranſtaltning efter Sammes Formening i det Væſentlige ſtemmede med Fundators oprindelige og i hans Koncept til Fundationen udtrykte Willie, men at Det end ikke ſjønne, at der enten til denne, eller til den ny Regulering af Legaterne der ved Kapitalformindſkelfen maatte foranlediges, behøvedes Samtykke af de Lassonſke til Dverdirektoratet kvalificerede Slægtninge, naar iøvrigt Denominationsretten efter Fundationerne forblev dem ubefkkaar, hvorimod Kancelliet anſaae det tilſtrækkeligt, at naar Stipendierne komme til Uddeling, Familien, efter Juſtitsraad Hammeleffs Afgang ſom Dverdirektor, hver Gang indkaldes ved en ſærffilt Bekjendtgjørelſe i de offentlige Tidender, for at Vedkommende derefter kunne gjøre deres Denominationsret gjeldende.

Direktionen indhente derefter ligeledes Betænkning fra Konſistorium angaaende hvorvidt det, med Henſyn til den lidte Kapitalformindſkelfe, maatte være meſt henſigtsmæssigt, enten at lade Legaternes nuværende Kapitaler henſtaa ſaa længe indtil ſamme ved oplagte Renter kunne være opvored til Legaternes oprindelige Størrelſe, eller at lade Legaterne vedblive for en Del at være i Virksomhed, ſaaledes at ikkun en Del af de aarlige Renter bleve oplagte til Kapitalens Forøgelfe, ſamt, hvis dette ſidſte Alternativ maatte blive at foretrække, hvilke Beſtemmelſer der da med Henſyn til Stipendiepor-

tionernes Størrelse m. v. mest passende kunde være at fastsætte. Konsistorium yttrede i den af Samme afgivne Betænkning, at Det, efter at være kommen til Kundskab om at der af Kapitalerne endnu vare 8,500 Rbd. Sølv i Behold, samt at der leve flere af Fundators Slægtninge som kunne gjøre sig Haab om at komme til at nyde Godt af Stipendierne, ikke skjønnede at det var billigt, at den nuværende Slægt i lang Tid aldeles udeluktes fra Stipendierne, for at disse i saameget kortere Tid kunde opvære til det oprindelige Beløb, hvorimod Konsistoriet antog det for rigtigere, at Renten udbetaltes af en Del af Kapitalerne, og at den øvrige Del anvendtes til ved Dplag af Renter at gjenvinde det Tabte, indtil Kapitalerne havde naaet den Størrelse som de havde da Fundatsen bleve forfattede og konfirmerede; og da dengang Legatet for udenlands rejsende Studerende, som ovenfor anført, udgjorde 12,333 Rdlr. 2 Mk. i Kroner, og Legatet for en Depositurus fra Randers Skole 430 Rdlr. i Kroner, forment Konsistoriet, at Legaterne burde være til bemeldte Beløb ansatte i Rigsbankpenge Sølv med Tillæg af Agio for Kroner efter Forordn. af 23de Novbr. 1737 = $6\frac{1}{4}$ pCt., uden at det højere nominelle Beløb som Kapitalerne til forskjellige Tider have haft, burde komme i Betragtning. Hvad Legaternes Virken angaaer, indstillede Konsistorium, at Rejsestipendiet maatte blive uddelt til en Student, istedetfor som tilforn til tvende, indtil det er voret op til sin ovennævnte oprindelige Størrelse, og at den Kapital hvoraf den fulde Rente, uden Affortning af den Kvæsturkontoret for Administrationen af den hele Kapital tilkommende $\frac{1}{4}$ pCt., blev at udbetale til Stipendiarius, maatte bestemmes til 6000 Rbd. Sølv, hvorved dette Stipendium, naar hensees til, at saavel den Godtgjørelse som efter Fundatsen tilfaldt Dverdirektor, som den Kapital der efter Fundatsen skulde henstaae ufrugtbringende „og altid have i Behold for derved at undsætte Stipendiarius“, efter Konsistorii nedenfor anførte Forslag skulde bortfalde, omtrent vilde faae den for hvert af de tvende Rejsestipendier oprindeligen paatænkte Størrelse, med den Forringelse som den nedsatte Rentefod medfører, ligesom et mindre Stipendium ikke vilde yde nogen passende Hjælp til en Udenlandsrejse. Dmtrent i samme Forhold blev af Konsistoriet foreslaaet, at der til en Student fra Randers Skole skulde udbetales aarlig, forsaavidt Noget derfra dimitteres, den fulde Rente af 200 Rbd. Sølv, indtil ogsaa dette Legat har naaet den i Fundatsen bestemte Størrelse. Da den i Fundatsen for Rejsestipendiet § 9 fastsatte Godtgjørelse som tilfaldt Dverdirektoren fornemmelig syntes at være ham tillagt for Bestyrelsen af Legatet, og derfor heller ikke ommeldes i Fundators eget Koncept til Fundatsen, idet han havde hentlagt Kapitalernes Bestyrelse under Konsistorium og ikke under den saakaldte Dverdirektor, og da nu Dverdirektoren efter den paatænkte ny Foranstaltning fritoges for Legatets Bestyrelse, forment Konsistoriet, at der var Anledning til at bestemme, at denne Godtgjørelse nu burde falde bort. Ogsaa androg Konsistoriet paa, at en Forandring bevirkedes i den Bestemmelse i Fundatsen, at en vis Sum — 375 Rdlr. 22 Sk. i Kroner — skal være ufrugtbringende for at dermed Stipendarii „kunne undsættes“, da en saadan Bestemmelse ikke syntes nødvendig efter de nuværende Forholde, især naar Kapitalerne komme under Universitetets Bestyrelse. Endelig gjorde Konsistoriet opmærksom paa, at Fundator i sit eget Udkaſt til Fundatsen (se ovennævnte Skrift S. 54 Note) havde bestemt, at „Professores skulle nyde liberam electionem for hvert tredie eller tiende Stipendium, fra den Dag af at regne de Obligationerne antage, at forunde det hvo de ville, være sig deres Børn, Slægt eller hvo de derom selv dygtigst dertil synes, sine Studia udenlands i tre Aar at fuldføre.“ Denne Bestemmelse blev vel ikke optaget i den af Fundators Slægt efter hans Død forfattede og allernaadigst konfirmerede Fundats, men Grunden

dertil var at Konsistoriet vægrede sig ved, paa dette Vilkaar at overtage Legaternes Bestyrelse, men forbrøde, at der skulde tillægges Professorens en vis Kapital hvoraf de kunde nyde Renterne; hvorimod der nu syntes, naar Universitetet overtog denne Bestyrelse af Legaterne, at være fuldkommen Anledning til at tillægge Universitetet Andelen af den samme af Fundator, som Godtgjørelse for Bestyrelsen, tiltænkt Fordel.

Direktionen skjønnede ikke rettere, end at de foreslaaende af Konsistoriet foreslaaede Bestemmelser for disse Legaters Virksomhed, med Undtagelse af den sidstnævnte, saavel vare særdeles hensigtsmæssige, idet man derved, saavidt de nuværende Omstændigheder tillode, baade lod Legaterne komme den nuværende Slægt tilgode, og derhos sørge for at de i Fremtiden kunde komme til at vieke i det fulde ved Fundatserne bestemte Omfang, som og aldeles stemmende med Aanden af Fundatserne og med Fundators Koncept til disse, idet endog flere i samme indeholdte, men hidtil tilfidsatte, Bestemmelser nu vilde komme til Anvendelse. Kun maatte Direktionen formene, at der ikke var tilstrækkelig Grund til, efter Konsistorii Forslag at overdrage Dette Ret til at denominere Stipendiaterne hver 3die eller 10de Gang i Henhold til hvad Fundator herom i sit første Koncept havde bestemt, eftersom der ikke, efter den nu foreslaaede ny Indretning med Rvæsturen, vilde paahvile Konsistorium nogen Ulejlighed ved Legatets Administration, og da der netop som Godtgjørelse for denne tillægges Rvæsturen den for alle Legaterne allerhøjest bestemte $\frac{1}{4}$ pCt. Efterat Direktionen allerunderdanigst havde foredraget Hans Majestæt Kongen foransførte Sag, behagede det Allerhøjstsamme under 8de Sept. 1837 allernaadigst at bifalde følgende Bestemmelser:

- 1) at de nu i Behold værende Kapitaler, tilhørende de tvende af afgangne Højesteretsassessor Justitsraad og Lic. Juris Peder Lassen i sin Tid stiftede Legater ved Kjøbenhavns Universitet, det ene til Hjælp for tvende udenlands rejsende Studerende, det andet til Understøttelse for en fra Randers lærde Skole dimitteret Studerende — hvilke nu udgjøre et Beløb af 8,500 Rbd. Sølv i kongelige Obligationer — maae for Fremtiden indbrages under Universitetskvæsturen;
- 2) at den Overdirektoren ved Fundatserne tillagte Ret til at udnævne de Studerende som skulde nyde Godt af begge Legaterne, forbliver ham ubeskæaret;
- 3) at det bliver at iagttage, at naar en Overdirektor ved Døden er afgaaet, Fundators Familie da hvergang indkaldes ved en særskilt Bekjendtgjørelse i de offentlige Tidender, for at Vedkommende derefter kan gjøre sin Denominationsret gjældende. Skulde i saa Tilfælde Ingen af Fundators Familie, som i Overensstemmelse med Fundatsen er kvalificeret til at være Legaternes Overdirektor, melde sig inden den i Bekjendtgjørelsen bestemte Termin, da bliver, for dengang, Denominationen til Stipendiets Andelse at udøve af Konsistorium ved Kjøbenhavns Universitet;
- 4) at begge Legaterne, mellem hvilke den nu i Behold værende Formue bliver at fordele i Forhold til ethvert oprindelige Størrelse efter Fundatserne, blive, indtil de naae deres oprindelige Størrelse, at anvende paa den Maade, at Renten af 6000 Rbd. Sølv bliver, under de i Fundatsen foreskrevne Bestemmelser, at tildele en Studerende som Rejsestipendium, og Renten af 200 Rbd. ligeledes, i Overensstemmelse med Fundatsen, at tildele en Studerende fra Randers Skole, hvorimod begge Legaternes respektive overflydende Beløb bliver henstaaende, for ved Dplag af de aarlige Renter,

efter Fradag af den Kvæsturen, ifølge allerhøjeste Resolution af 28de Oktober 1825, for Administrationen tilkommende $\frac{1}{4}$ pCt. af den samtlige Legatkapital, at opvære indtil Legaternes oprindelige Beløb af resp. 12,333 Rdlr. 2 Mk. i Kroner og 430 Rdlr. i Kroner, med Tillæg af den ved Forordningen af 23de Novbr. 1737 bestemte Agio paa Kroner, $6\frac{1}{4}$ pCt., altsaa et Beløb af omtrent 13,104 Rbd. Sølv for Rejsestipendiet, og omtrent 457 Rbd. Sølv for det andet Legat, derved kan være opnaaet, hvorefter da de fulde aarlige Renter, efter Fradrag af ovennævnte $\frac{1}{4}$ pCt., ville blive at uddele, hvad Rejsestipendiet angaaer til tvende Studerende; samt

5) at den i §§ 9 og 5 af Fundatsene indeholdte Bestemmelse, at af en vis Del af Kapitalerne de aarlige Renter skulle tilkomme Dverdirektor som Godtgjørelse for hans Ulejlighed med Bestyrelsen, saavel som den Bestemmelse, at en Kapital af 375 Rdlr. 22 Sk. i Kroner skulde henstaae, for at Renterne deraf kunde anvendes alene til at „undsætte Stipendiarii“, maae, som ikke længere passende, aldeles bortfalde.

I Skrivelse af 24de Febr. 1838 har Direktionen antaget, at den nuværende Stipendiarius af Rejselegatet, Lic. Theol. Müller, som i 1836 blev udnævnt, bør for sin Besiddelsestid nyde de fulde ham tidligere tillagte 300 Rbd., og Nedsættelsen saaledes først for de senere udnævnte Stipendiariet indtræde.

I det oftnævnte Aar har Universitetet erholdt tvende ny Legater, det Müller-Nielsenke, stort 2000 Rbd. Sølv, til Understøttelse for Studerende dimitterede fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, og det Vedel-Simonsenke, 2,200 Rbd. Sølv, for Universitetsbibliotheket, af hvilke det førstnævnte dog ikke medfører nogen umiddelbar Forøgelse af Legatmassen, idet Kapitalernes Bestyrelse er Universitetet uvedkommende, ligesom Legatets Anvendelse ikke i alle Tilfælde vedkommer Universitetet. Begge Legaters Fundatser ere udfærdigede i 1837.

I. Det Müller-Nielsenke Legat.

Legatets Oprindelse, Størrelse osv. sees af efterstaaende Fundats, hvis Konfirmation er udfærdiget igjennem det kongelige danske Kancelli. Det bemærkes blot, at den første Halvdel af Navnet saavidt vides hidrører fra Professor Nielsens Formand i Borgerdydsskolens Bestyrelse, den i Aaret 1825 som Rektor for Helsingør lærde Skole afvøde Professor J. B. Müller:

Vi Frederik den Sjette, osv. gjøre vitterligt: at eftersom hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjert Vor allernaadigste Konfirmation paa den af Os elskelig Hr. Mikael Nielsen, Ridder af Dannebrog, Vor Professor, under 10de Januar d. A. oprettede og herved in originali hestede Fundats for det Müller-Nielsenke Legat til Understøttelse for unge Menneffer der ere udgaaede fra Borgerdydsskolen i Vor kongelige Residensstad Kjøbenhavn, da ville Vi denne Fundats, hvoraf er indleveret en ligelydende verificeret Gjenpart, saaledes som den her findes, i alle dens Del, Klausuler og Punkter allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed konfirmere og stadfæste samme, dog at det under de i Fundatsens §§ 7 og 10

forekommende Udtryk: „Bestyrelsen af Kjøbenhavns Universitet“ og „Universitetets Forsatte“ forstaaes Kjøbenhavns Universitets overordnede Bestyrelse.

Forbydende Alle og Enhver mod det som foreskrevet staaer Hinder at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 14de Marts 1837.

Under Vort Kongelige Segl.

(L. S.)

Efter Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling.

Stemann.

Ørsted.

Lasfen.

M. Lange.

Gansen.

Bentzen.

Vilse.

Konfirmation paa en Fundats oprettet af Hr. Profesfor Mikael Nielsen, Ridder af Dannebrog, for det Müller-Nielsenske Legat, til Understøttelse for unge Mennecker der ere udgaaede fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn.

Fundats

for det Müller-Nielsenske Legat.

Til Erindring om at Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn i mere end 50 Aar har virket for Ungdommens Dannelse, og at jeg i et Tidsrum af 25 Aar har bestyret denne Skole, have flere af Skolens forhenværende Elever, samt andre Venner og Belyndere, grundlagt et Legat til Understøttelse for unge Mennecker som ere udgaaede fra Skolen. Da jeg er anmodet om at forfatte Grundbestemmelserne for dette Legat, saa har jeg, i Haab om Kongelig allernaadigst Konfirmation, udstedt nærværende Fundats.

- § 1. Legatet, som efter Stifternes Ønske fører Navn af det „Müller-Nielsenske Legat“, ejer for Tiden en Kapital af 2000 Rbd. i 4 pCt. rentebærende Kongelige Obligationer. Denne vorer med hvad senere til samme maatte blive skjænket, hvilket gjøres frugtbringende saasnart det kan skee.
- § 2. Renterne af Kapitalen anvendes i Reglen til Understøttelse af uformuende Studenter som ere dimitterede fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, som ikke have erholdt ringere Hovedkarakterer til de akademiske Examina, end *Laudabilis*, eller i enkelt Tilfælde et særdeles godt *Haud illaud.*, og som føre en ulastelig Wandel; men da Trangen til saadan Understøttelse er størst i den Tid da de akademiske Beneficia ikke pleje at blive den unge Studerende til Del og da Udgangen til privat Erhverv tillige er vanskeligere, saa skal Legatet ikke tildeles Nogen uden i de tvende første Aar efter Examen *Artium*. I Tilfælde af Forandring af Karaktererne ved de akademiske Examina, følges Analogien af hvad der maatte blive bestemt for Universitetets Stipendier, sammenholdt med Indholdet af denne §.
- § 3. Legatet uddeles i Portioner, ikke større end 60 Rbd. Sølv aarlig, og ikke mindre end 40 Rbd. Sølv aarlig. Overskud af Renterne oplægges til kommende Aar, indtil derved dannes fulde Portioner.

- § 4. Den ſom erholder en Portion af Legatet, kan efter Omſtændighederne nyde den i et eller to Aar. For at den der har nydt Legatet i det første Aar efter Examen artium, kan beholde det i det andet Aar, er det en Betingelse, at han har abſolveret Examen philologico-philosophicum i det første akademiske Aar, med mindre utilregnelige Aarsager, ſ. Ex. Sygdom, have forhindret ham. Iøvrigt bliver det at afgjøre ved deres Skjøn ſom foreſtaaende Legatets Uddeling, om den der har oppebaaret det i det første Aar, med Henſyn ſaavel til ſin egen Stilling, ſom til Konkurrencen, endvidere bør beholde det i det andet Aar. Derſom der i et enkelt Aar ikke blandt Skolens Dimittender findes Studerende ſom ved Uformuenhed, Examens-Karakterer og Wandel have Afgang til Legatet, ſaa kan dettes Uddeling for et ſaadant Aar undlades, og Renten oplægges til det paafølgende Aar, da et ſaameget større Antal af Portioner kan uddeles.
- § 5. Endſkjønt jeg er anmodet om, ſaa længe jeg vedbliver at beſtyre Skolen, alene at foreſtaaende Uddelingen af Legatet efter min bedste Overbeviſning, er det dog min Beſlutning at tiltage tvende Medbeſtyrere overensſtemmende med hvad i næſte § er beſtemt.
- § 6. Naar jeg ophører at beſtyre Skolen, er Uddelingen anbetroet til den eller de efterfølgende Beſtyrere i Forening med tvende fra Skolen dimitterede, her i Staden boende Mænd, ſom ved deres Karakter og Stilling nyde den offentlige Tillid, og vil det være Beſtyrerens Pligt at meddele diſſe Mænd Oplyſning om, hvorvidt øverſte Klafſes Lærere ere enige eller uenige med Beſtyreren ſelv i Henſeende til dennes Dom om den eller dem af Skolens Dimiſſi ſom Legatet bør tildeles.
- § 7. Skulde den Tid komme da Borgerbyſkolen i Kjøbenhavn ophører at være til, eller at virke ſom lærd Skole, ſaa anmodes Beſtyrelſen af det kongelige Univerſitet i Kjøbenhavn om at overtage Legatet, dog ikkun til Anvendelse i ſamme Djiemed og efter de ſamme Regler ſom ere beſtemte i §§ 2—4.
- § 8. Endſkjønt Legatet iſølge det Foranførte nærmest er beſtemt for unge Studenter, ſaa ſkal det dog, ſaa længe Legatet uddeles af Borgerbyſkolens Beſtyrer, ſtaaende denne aabent, naar der i et Aar ikke findes Studenter ſom ere kvalificerede til det, men der fra Skolens øverſte Realklaſſe maatte være udgaaet et ungt Menneſke ſom ved Duelighed, Wandel og Formueſtilſtand dertil maatte være ſædeles ſkicket, at tildele denne en Portion af Legatet, efter Omſtændighederne for et eller to Aar. I dette Tilfælde forholdes med forſøden Forandring efter §§ 5 og 6.
- § 9. Legatets Kapital anbringes i Stats-Obligationer, ſom indſendes til Direktionen for Statsgjelden og den ſynkende Fond til Indſkrivning for Legatets Regning i de ved Plakat 4de April 1835 anordnede Indſkrivnings-Protokoller. Tilſkudsſummer til Kapitalen gjøres frugtbringende paa denne Maade, ſaaſnart de kunne anbringes i kongelige Obligationer paa 100 Rbd. eller derover. Forſaavidt der maatte være mindre Tilſkudsſummer til Kapitalen eller oplagte Renter kontant i Behold, indſættes de i Sparekaſſen for Legatets Regning. Recipiſerne for de indſendte Obligationer, og Kontrabogen, beroe i Skolens Beſtyrers Værge, ſaa længe Uddelingen tilkommer ham.

- § 10. Aelig Beretning om Legatets Bestyrelse og Anvendelse, samt Bevis for den stedsfundne Uddeling, indsendes til Universitetets Foresatte, som anmodes om at have Tilsyn med Legatets Skjebne i Fremtiden.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Kjøbenhavn den 10de Januar 1837.

M. Nielsen.

(L. S.)

Til Medbestyrere af Legatet har Professor Nielsen tiltaget Højesteretsadvokat Jusfiteraad Blechingberg og Professor Theologiae Scharling.

II. Det Vedel-Simonsenske Legat.

Legatet blev, saaledes som af Fundatsen sees, allerede i 1836 stiftet af Professor Dr. Medicinæ, nu tillige Dr. Philosophiæ, L. S. Vedel-Simonsen, Ejer af Elvedgaard i Fyen. Ved allernaadigst at approbere Udkastet til Fundatsen for Legatet, behagede det H. M. Kongen at bemyndige Direktionen til at tilkjendegive Stifteren Hans Majestæts allerhøjeste Velbehag med den af ham mod Universitetet viste Velvilje. Fundatsen — hvoraf de nærmere Bestemmelser sees — tilligemed den kongelige Konfirmation lyder saaledes:

Vi Frederik den Sjette, osv. gjøre vitterligt: at efter som hos Os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjert Vor allerhøjeste Konfirmation paa den af Rektor og Professorer ved Vort Universitet i Kjøbenhavn under 26de August d. A. udfærdigede og herved in originali heftede Fundats for et af Os elskelig Hr. Dr. Medicinæ og Philosophiæ Laurits Scheby Vedel-Simonsen, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Vor Professor, stiftet Legat for bemeldte Universitets Bibliothek, hvoraf er indleveret en ligelydende verificeret Gjenpart, saa ville Vi denne Fundats i alle dens Ord, Punkter og Klausuler, saaledes som den her findes, allernaadigst have konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og herved konfirmere og stadfæste samme. Forbydende Alle og Enhver mod hvad som foreskrevet staaer Hinder at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 6te Sept. 1837.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik Rex.

(L. S.)

Kothe.

Gansen.

Kolderup-Rosenvinge.

Selmer.

Konfirmation paa en Fundats for Professor Dr. Medicinæ og Philosophiæ, samt Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Laurits Scheby Vedel-Simonsens Legat til Kjøbenhavns Universitets Bibliothek.

Rektor og Professorer
ved Kjøbenhavns Universitet

Gjøre vittetligt: at Professor og Dr. Medicinæ og Philosophiæ Laurits Scheby Vedel-Simonsen, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, har ved Skrivelse til Konsistorium af 2den Juli 1836, „i taknemmelig Erindring“ — som han i denne Skrivelse udtrykker sig — „af hvad han, med Hensyn til sin videnskabelige Dannelse, skylder det Kjøbenhavnske Universitetsbibliothek fra de Aar han gjorde Tjeneste ved samme“, skænket til dette Bibliothek en Kapital af 2200 Rbd. Solt i kongelige 4 pCt. rentebærende Obligationer. For Anvendelsen og Bestyrelsen af denne Kapital have vi, overensstemmende med Giverens Bestemmelser, forfattet følgende

Fundats.

1. Den af Professor Vedel-Simonsen skænkede Kapital, 2200 Rbd. i kongelige Obligationer, overgives som et særskilt Universitetsbibliothek tilhørende Legat under Navnet „det Vedel-Simonsenske Legat“, til Universitetskonstituenten, hos hvilken det faaer en særegen Konto, og saaledes altid bliver adskilt fra Bibliothekets øvrige Fonds og Indtægter.
2. Kommissionen for Universitetsbibliotheket har Bestyrelsen af Legatet, saaledes at Bibliothekaren paa dens Vegne ved de halvaarlige Terminer modtager Renterne og udbetaler dem efter nedenstaaende Bestemmelser. I en dertil indrettet Protokol, hvori de for Legatet kjøbte Bøgers Navne indføres, fører han Regnskab over Anvendelsen, hvilket, hvad Bogindkjøb angaaer, bliver at belægge med Kommissionens Bevidnelse om at Kjøbet er skeet efter dens Beslutning. Dette Regnskab revideres aarlig paa samme Maade som de Legatregnskaber ved Universitetet der aflægges af Esforer.
3. Legatets Renter deles, efter Fradrag af det der tilfalder Universitetskontoret for Regnskabsførelsen, i to lige Dele. Den ene tilfalder den af Bibliothekets videnskabelige Embedsmænd der nyder den ringeste Gage ved Bibliotheket, og udbetales ham hver Termin med det Halve.
4. For den anden Halvdel indkjøbes aarlig et større videnskabeligt Værk, der ansees for vigtigt for Bibliotheket, og hvis Pris i det ringeste udgjør en Fjerdedel af Legatets aarlige Rente. Dog er det tilladt, for Legatets Regning at anskaffe ogsaa saadanne Værker der ville udfordre, at to Aars Indtægt lægges sammen, eller dog et Aars Indtægt overskrides, hvad enten et Værk af denne Art udkommer og betales paa engang, eller efterhaanden i flere Aar. Kun maa intet Værk antages til saaledes successive at anskaffes for Legatets Regning, naar det med Rimelighed kan forudsæes at det vil koste mere end to Aars Indtægt. I det Tilfælde, at der er disponeret paa længere Tid over en Del af Legatet, bliver Resten at anvende overensstemmende med den almindelige Bestemmelse.
5. Valget af de Værker der skulle anskaffes skeer saaledes, at Bibliothekaren gjør Forslag derom til Bibliothekskommissionen, hvilket Forslag følges hvis det halve Antal af Kommissionens øvrige Medlemmer erklærer sig derfor. Forkastes Bibliothekarens Forslag, gjør saavel han, som de fra ham afsøgende Medlemmer, hver for sig ny Forslag, af hvilke det følges der ved alle Medlemmers Votering faaer de fleste Stemmer. Ved lige Stemmer mellem to Værker deciderer Kommissionens ældste Medlem. Valget er

ikke bundet til noget Sag, og det overlades Bibliothekskommissionen, uden ængstelig Beregning at fordele Gavens Anvendelse imellem de forskjellige Sag. Dog konkurrerer den Moltkeske naturhistoriske Bibliotheksafdeling, som særskilt Legatstiftelse, ikke.

Til Bekræftelse under Universitetets Segl og Konsistoriums Underskrift.
Kjøbenhavn den 26de August 1837.

S. T. Clausen.

(L. S.)

Scheel,
Referend. Consist.

Reinhardt,
Secretar. Consist.

Ved den i de seneste Aar foretagne Undersøgelse af Universitetets hele Regnskabs- og Kassevæsen, og Opgjørelse af dets Status, har man fremsfor alt søgt at udfinde, som Basis for Bestemmelsen af Universitetets eller den akademiske Fonds egen Formue, hvad der kunde tilkomme den Universitetet tilhørende, og hidtil i Forbindelse med dets egne Aktiver bestyrede, Legatmasse. Det fandtes da, at der ved den tidligere foretagne Omfærdning, i Henhold til Forordningen af 5te Jan. 1813, af samtlige Legaters Kapitaler var bleven fulgt et Princip som ikke kunde gives Medhold, hvorved den akademiske Fond var bleven favoriseret paa Legaternes Bekostning. Den disse nu herfor tilkommende Godtgjørelse blev beregnet til et samlet Beløb af 20183 Rbd. 72 Sk. Sølv, hvilket blev at fordele pro quota paa ethvert af de enkelte Legater. Direktionen har derefter allerunderdanigst forelagt H. M. Kongen en Fortegnelse over samtlige Legaters saaledes rektificerede Formue, hvilken Fortegnelse det behagede Allerhøjstsamme under 20de April 1837 allernaadigst at approbere som Grundvold for den Hovedbog der fra 1ste Jan. 1837 bliver særskilt at føre for de Universitetet vedkommende Legater og Fonds.

Af dette, nedenfor aftrykte, vigtige Aktstykke erfares, at den samtlige Legatmasse den 1ste Jan. 1837 udgjorde 835358 Rbd. 40 Sk., dels Sølv eller rede Sølv, dels Sedler. I denne Sum ere imidlertid indbefattede ikke faa Legater som ikke direkte vedkomme Universitetet, f. Ex. Trinitatis Kirkes Fattiges og Skoles Kapitaler, og flere andre Legater tilhørende denne under Universitetets Patronat ligesaa vel som Frue Kirke staaende Kirke, de Liliendalske Legater, den polytekniske Læreaanstalts Kapital, osv. Tvende ny Legater af dette Slags ere i 1837 tilkomne, nemlig det Guldagærskke paa 500 Rbd. og det Verelnske paa 300 Rbd.*)

*) De Legater paa Fortegnelsen som saaledes tilhøre enten Trinitatis Kirke, eller dens Skole eller Fattige ere følgende: Bekkers, Bramsens, Dons', Finkenhagens, Hallings, Hauschildts, Klous, Nystrups, Mellers, A. M. P. Møllers, Rosenmeiers, Stoubs, Thomsens, foruden de tvende Kapitaler der ere anførte som Kirkens Fattige eller Skole tilhørende, hvorhos bemærkes, at den Kapital der er opført under Navn af de brand- og Kæbelidte Bygningers Kapital, er en fra et under Kvæsturen nu inddraget større Beløb af lignende Op-

Fortegnelse

over Kjøbenhavns Universitets Legaters og særskilte Fonds' Status

den 1ste Januar 1837.

Legaters og Fonds' Navne	Kapital, Sølvs		Legaters og Fonds' Navne	Kapital, Sølvs	
	Rbd.	Sk.		Rbd.	Sk.
Leg. Anonymi	272	49	fra forr. Side	214496	48½
— Arnæ Magnæi	24273	89	Solms L.	363	27
Dr. Bangs Legat	394	8	Solbergs L.	19206	66
C. Bartholins L.	208	51	Hurtigkarls L.	63942	76
K. Bartholins og A. Finckes L.	3224	18	Leg. Julianum	272	48
Bartholins L. til Professorernes Husleje	1919	34½	Juliane Mariæ L.	8406	35
Bartholins L. til astronomisk Taarn	1940	21	Leg. Justinum	643	35
Enedker Chf. Bekkers Enkes Legat, ... Sedl.	200	=	Tobakshandler Klous L.	600	=
Bings Legat	38736	76	Kratzensteins L.	10052	68
Birkerods L.	6292	6	Lautrup-Buchvaldske L.	3178	69
Buchvalds L.	7307	89½	Lilliendahls L.	26672	82
Md. Bramsens Legat	12256	31	Leg. Longomontani	416	58
Brochmanns L.	2543	5	Lystrops L.	3700	=
Brochmanns, Siurens og Mules L.	4925	32	Mallings L.	1979	18
Brochmanns L. t. Enker	1042	1	Leg. Medeanum	416	58
Bülows L.	200	=	Medicæi Kollegii Kapital	37687	16
Dr. Carstensens L. { r. S.	5951	40	Jfr. Møllers L. Sedl.	166	64
Christian VII's L. til botanisk Have	1700	=	Hofraad Meyers L.	24480	=
Leg. Cosmianum	5040	1	Moltkes L. til Naturalie-kabinetet	33000	=
Dalgaard's L.	192	86	Mülertz's L.	146	64
Leg. decollatæ virginis	286	66	Ane Marie Petersen Møllers L.	100	=
Øhlers' Kollegii Kapital	482	52	Obelitz's L.	96	81
Bibliothekar Elerts L.	32285	52	Politekniske Lærestalts Kapital	165000	=
Richels L.	2932	74	Professorernes Enkekasse	31385	22
Engelstofts L.	6407	7	Kahlffs L.	7500	=
Finckes L.	228	81	Riisbrighs L.	321	50
Siuren Sinkenhagens L.	5506	43	Md. Rosborgs L.	4949	85
Siurens L.	400	=	Rosenkrantz's L.	10483	25
H. Siurens L. til Studd.	3290	18	Md. Rosenmeyers L.	400	=
Søjs's L.	520	93	Rostgaard's L.	484	33
Friis's L.	13738	79½	Rostgaard's L.	22961	46
Gluds L.	6877	61	Scheels L.	33311	81
Griis's L.	605	45	Schous L. . . . . Sedl.	3000	=
Grenbechs L.	2774	67	Smiths L.	88	33
Jfr. Hallings L.	2260	86	Stampes L. til en rejsende Student	8494	49
Mag. v. Havens L.	43	21	Stampes L. til fattige Studenter	4871	76½
Soppners L.	908	25	Steenbuchs L.	482	52
	16325	76	Stipendium domus regie	1634	76
	214496	48½	Jru Stouds L.	100	=
				745495	6

vindelse overbleven Rest, som er Frue Kirke tilhørende, og bestemt til dertil at afgives saasnart Kirkens Pengevæsen er bleven endeligen reguleret. Endelig er det Arnæmagnæ-anfse Legat egentligen ogsaa Universitetet vedkommende, ligeledes det Solbergfke og det Lilliendalske Legat, hint med Undtagelse af 1000, dette af 4000 Rbd., der ere tillagte Professorernes Distribut osv.

Legaters og Fonds' Navne	Kapital, Solv		Legaters og Fonds' Navne	Kapital, Solv	
	Rbd.	St.		Rbd.	St.
fra forr. Side	745495	6	fra forr. Side	818243	58
Bejermester Thomsens L.	1000	=	Glærmester Hanschilds		
Dorothea Thonboes L.	363	27	Gave . . . Sedl.	1000	=
Thotts L.	13895	52	Tømmersvend Dons's og		
De Thottske Kataloger	874	77	Hustrus L. . } r. S.	252	=
Trinitatis Kirkes Fattiges			} Sedl.	2448	9
Kapital	2988	=	Bochenhofers L.	1062	48
Trinitatis Kirkes Skoles			Griis's L. til Professo-		
Kapital	7028	3	rernes Distributs	1000	=
Universitetets brand- og			Fru Bartholins L. til		
Fadelidte Bygningers K.	18108	24	Bibliotheket	652	21
Valkendorffs Kollegii K.	20695	75	Vedel-Simonsens L. . . .	2200	=
Vinstrup-Resenske L.	3719	57	Lasfons L.	8500	=
Visfings L.	4075	25			
	818243	58		835358	40

Denne Fortegnelse, som har været Os allerunderdanigst forelagt, bliver at lægge til Grund for den Hovedbog som ifølge Vor allerhøjeste Resolution af 2den December 1836 skal føres for de Kjøbenhavns Universitet vedkommende Legater og Fonds.

Kjøbenhavn den 20de April 1837.

Frederik Rex.